

Примітки до фінансової звітності за 2015 рік

Примітка 1 Інформація про Кредитну спілку

Основні відомості про кредитну спілку

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	25817624		
Повна назва Кредитної спілки	Кредитна спілка "Промінь"		
Вид економічної діяльності за КВЕД	64.92	Інші види кредитування	
Територія за КОАТУУ	721484801		
Місцезнаходження	в.8 Березня, 4, с.Клітицьк, К-Каширський р-н, Волинська обл., 44550		
Дата внесення змін до установчих документів	06.04.2012р.		
Дата державної реєстрації	14.07.2000р.		
Код фінансової установи	14		
Дата реєстрації в реєстрі фінансових установ	20.07.2004р.		
Реєстраційний номер у Реєстрі фінансових установ	14100626		
Реквізити свідоцтва фінансової установи	КС № 384		
Кількість відокремлених підрозділів	немає		
Ліцензії на здійснення діяльності	Серія, номер	Дата видачі	Термін дії
xxx	xxx	xxx	xxx
Чисельність працівників на 31.12.2015р.	5		
Голова правління	Корольчук Віктор Степанович		
Головний бухгалтер	Кашуба Олеся Степанівна		
Банківські реквізити :			
№ р/р	МФО	Назва банку	Місто
26 009 300 646 253	303398	АТ "Ощадбанк"	м.Київ

Назва вищого органу управління

Загальні збори членів Кредитної спілки.

Найменування материнської компанії

Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Види діяльності Кредитної спілки

Відповідно до свого Статуту Кредитна Спілка здійснює наступні види діяльності:

- приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;
- виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- у разі участі в об'єднаній кредитній спілці сплачує вступні, пайові та інші внески до об'єднаної кредитної спілки;
- розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладями громадян, об'єднаній кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких установлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг), та паї кооперативних банків;

- залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг. Загальна сума залучених коштів, у тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення;
- надає кредити іншим кредитним спілкам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг;
- виступає членом платіжних систем, зокрема здійснює переказ коштів;
- оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданих їм кредитів;
- провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Органи управління та контролю

Органами управління кредитної спілки є загальні збори, спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює Голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Інформація щодо діяльності кредитної спілки через відокремлені підрозділи

Кредитна спілка не здійснює діяльність через відокремлені підрозділи.

Примітка 2 Основа складання фінансової звітності.

Загальна інформація

У своїй обліковій політиці на 2015 рік кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2015 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000 р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 № 04/4-07/702.

Фінансова звітність кредитної спілки складена вперше із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності (далі — МСФЗ), чинними протягом звітного періоду. Особливості складання фінансової звітності кредитної спілки за МСФЗ у перші звітні періоди визначає МСФЗ 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності" (далі — МСФЗ 1). Для складання попередньої фінансової звітності за МСФЗ за 2015 рік застосовані МСФЗ, чинні на 31.12.2015 р., з урахуванням винятків, визначених у МСФЗ 1. При складанні фінансової звітності за 2015 рік кредитна спілка відступила від деяких вимог МСФЗ. У зв'язку з тим, що датою переходу на складання фінансової звітності за МСФЗ кредитною спілкою прийнята дата 01.01.2015 року, фінансова звітність кредитної спілки за 2015 рік не може вважатись повним комплексом фінансової звітності у розумінні МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» та МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Перша фінансова звітність кредитної спілки за МСФЗ у повному складі буде складена за 2016 рік. Різниця, які виникають внаслідок застосування вимог МСФЗ до операцій та подій при складанні балансу на дату переходу на МСФЗ, відображені у складі нерозподіленого прибутку (збитку) та інших складових власного капіталу та примітці 4. Кредитна спілка розкриває інформацію про вплив переходу на МСФЗ на його фінансовий стан, фінансовий результат (сукупні доходи) і грошові потоки, як того вимагає МСФЗ 1.

Під час переходу на МСФЗ кредитна спілка застосувала такі винятки:

- Для визначення вартості фінансових активів застосовано виняток, передбачений п. Г19В МСФЗ 1: «...Якщо для суб'єкта господарювання практично неможливо застосувати ретроспективно метод ефективного відсотка або вимоги зменшення корисності в параграфах 58 - 65 і К384 - К393 МСБО 39, то справедливою вартістю фінансового активу на дату переходу на МСФЗ є нова амортизована собівартість такого фінансового активу на дату переходу на МСФЗ.» Тобто на дату переходу на МСФЗ 01.01.2015 визначити, що справедливою вартістю є нова амортизована собівартість фінансових активів, визначена за даними бухгалтерського обліку та підтверджена результатами інвентаризації на дату переходу на МСФЗ.

- Для визначення вартості фінансових зобов'язань застосувати виняток, передбачений п. Г19 МСФЗ 1: «...Г19 МСФЗ 9 дозволяє призначити фінансове зобов'язання (за умови відповідності певним критеріям) як фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку. Незважаючи на цю вимогу, суб'єктові господарювання дозволяється призначити на дату переходу на МСФЗ будь-які фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку за умови, що таке зобов'язання відповідає критеріям у параграфі 4.2.2 МСФЗ 9 на таку дату.» Тобто на дату переходу на МСФЗ 01.01.2015 визначити, що справедливою вартістю фінансових зобов'язань є вартість, визначена за даними бухгалтерського обліку та підтверджена результатами інвентаризації на дату переходу на МСФЗ.

- Для оцінки фінансових активів або фінансових зобов'язань за справедливою вартістю при первісному визнанні застосувати виняток відповідно до параграфу Г20 МСФЗ 1: «...Г20 Незважаючи на вимоги параграфів 7 і 9, суб'єкт господарювання може застосовувати вимоги в останньому реченні параграфу Б5.4.8 і параграфу Б5.4.9 МСФЗ 9 перспективно до операцій, укладених на дату переходу на МСФЗ або пізніше...» Тобто при первісному визнанні

фінансових активів та фінансових зобов'язань використовувати ціну операції (суму договору) як справедливу вартість фінансового інструмента.

- При підготовці фінансової звітності кредитна спілка відступила від вимог МСФЗ відповідно до параграфу 17 МСБО 1, а саме відхилилась від вимоги МСБО 39 в частині визнання зменшення корисності фінансових активів у зв'язку з нормативно визначеним обов'язком формування страхового резерву, відповідно до Розпорядження №7 Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок» від 16.01.2004 р. зі змінами та доповненнями. (далі по тексту — Розпорядження №7).

- Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСБО 39 та методичних рекомендацій НБУ щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, дорівнює номінальній ставці.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2015 року.

Звітний період - 2015 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Операційне середовище та безперервність діяльності

Діяльність кредитної спілки в 2015 році здійснювалась в агресивному операційному середовищі, обумовленому негативною ситуацією в Україні. Стрімке зростання цін та тарифів призвело до різкого зниження рівня платоспроможності позичальників та потенційних позичальників, що призвело до зростання прострочення та зменшення обсягів кредитування. Політична та економічна паніка, підкріплена додатково девальвацією гривні та збільшенням ставок оподаткування пасивних доходів призвело до відтоку ресурсів кредитної спілки. Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» та Статуту кредитної спілки, кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів. Але, враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, а також досвід діяльності в умовах кризи 2008-2009 років, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Примітка 3 Виклад суттєвих облікових політик та суджень.

Примітка 3.1 Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності.

3.1.1 Фінансові активи

Кредити, надані членам кредитної спілки. Під час первісного визнання цього фінансового активу та за умови застосування звичайної процентної ставки, кредитна спілка оцінює його за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до видачі кредиту. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Подальша оцінка цих фінансових активів здійснюється за амортизованою собівартістю, яка визначається за методом ефективної ставки відсотка відповідно до МСФЗ 9. Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання — це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання....»

Метод ефективного відсотка — це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період.

Ефективна ставка відсотка — це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Обчислюючи ефективну ставку відсотка, суб'єкт господарювання має попередньо оцінити грошові потоки, враховуючи всі умови контракту

про фінансовий інструмент (наприклад, аванси, опціони "кол" та подібні опціони), але не має розглядати майбутні збитки від кредитів. Обчислення включає всі гонорари та додаткові комісійні збори, сплачені або отримані сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див.МСБО 18), витрати на операції та всі інші премії чи дисконти. Є припущення, що грошові потоки та очікуваний строк дії групи подібних фінансових інструментів можна достовірно оцінити. Проте в тих рідкісних випадках, коли неможливо достовірно оцінити грошові потоки або очікуваний строк дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів), суб'єктові господарювання слід використовувати контрактні грошові потоки за весь контрактний строк фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів).

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами кредитна спілка в обліку класифікує за строками ці фінансові активи за початковим терміном погашення.

Під час складання фінансової звітності для класифікації кредитів за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення кредитів;
- обов'язково відображає довгострокові кредити по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

Знецінення кредитів, наданих членам кредитної спілки

Кредитна спілка, відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» (далі по тексту — Основний закон), в порядку, передбаченому Розпорядженням №7, Положення про фінансові послуги та Положення про фінансове управління, на постійній основі здійснює моніторинг кредитного портфеля на предмет зменшення корисності (знецінення). Відповідно до вимог Розпорядження №7, кредитна спілка формує Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок в порядку, передбаченому п. 5.1 зазначеного Розпорядження. Спеціалізоване програмне забезпечення розраховує дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично. Якщо, відповідно до МСБО 39, кредитна спілка виявляє інші ніж прострочення фактори знецінення, кредитна спілка формує резерв в розмірі більшому, ніж необхідний, але з урахуванням того, що загальна сума сформованого резерву не може перевищувати загальну суму прострочених кредитів. Також кредитна спілка у складі резерву покриття втрат від неповернених позичок формує резерв на нараховані але несплачені проценти відповідно до вимог Розпорядження №7 зі змінами та доповненнями. Кредитна спілка формує резерв на нараховані проценти у наступному порядку: 100% простроченої заборгованості за процентами, нарахованими з 01.01.2015 року.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів у касі та на банківських рахунках в національній валюті, а також кошти на депозитних рахунках в банках «До запитання», короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості, що можуть бути використані для поточних операцій. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Інша поточна дебіторська заборгованість. До іншої поточної дебіторської заборгованості кредитна спілка відносить будь-яку заборгованість, крім зборів, податків та обов'язкових платежів, в момент виникнення юридичного права на отримання платежів за такою заборгованістю. Відповідно до вимог Розпорядження №7, з метою покриття втрат за іншою дебіторською заборгованістю у разі виникнення ризику неповернення, кредитна спілка формує резерв сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості. Сума сформованого резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати загальну суму іншої дебіторської заборгованості.

Припинення визнання фінансових активів. Відповідно до МСФЗ 9, Кредитна спілка припиняє визнання фінансового активу тоді і лише тоді, коли:

- строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або
- вона передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання, а саме якщо кредитна спілка передає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом, то кредитна спілка припиняє визнання фінансового активу і визнає окремо як активи або зобов'язання будь-які права та зобов'язання, створені або збережені при передачі.

3.1.2 Фінансові інвестиції

Кредитна спілка під час складання фінансової звітності відносить до фінансових інвестицій депозити в банках, ОКС, пайові внески в ОКС. Фінансові інвестиції обліковуються та відображаються у звітності за справедливою вартістю.

3.1.3 Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю мінус накопичена амортизація та збитки від знецінення, за наявності. Витрати на ремонт та технічне обслуговування основних засобів визнаються витратами по мірі їх виникнення. Під час переходу на МСФЗ кредитна спілка вирішила застосувати МСБО 16 та МСБО 38 ретроспективно.

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з

якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю. Строки експлуатації основних засобів зазначені в примітці 5.1. До нематеріальних активів в кредитній спілці переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності (за наявності). Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. Строки експлуатації нематеріальних активів зазначені в примітці 5.1.

3.1.4 Активи, утримувані для продажу

Необоротні активи або групи вибуття, що включають активи та зобов'язання, балансова вартість яких, як очікується, буде відшкодована переважно в результаті продажу або розподілу, а не в результаті тривалого використання, відносяться до категорії активів, утримуваних для продажу. Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за їхньою балансовою вартістю або за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, залежно від того, яка з цих сум менша.

3.1.5 Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання в основному складаються з внесків (вкладів) на депозитні рахунки, кредитів, отриманих в ОКС, коштів, залучених від інших юридичних осіб.

При первісному визнанні за умови застосування звичайної відсоткової ставки кредитна спілка оцінює фінансові зобов'язання за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до залучення зобов'язання. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, користуючись методом ефективного відсотка. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю довкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32. За відсутності суми первісного дисконту балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами, кредитна спілка в обліку класифікує за строками фінансові активи за початковим терміном погашення. Під час складання фінансової звітності за міжнародними стандартами для класифікації зобов'язань за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення зобов'язань;
- обов'язково відображає довгострокові зобов'язання по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

3.1.6 Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи

Забезпечення в фінансовій звітності визнається, якщо виконуються всі три умови:

- кредитна спілка має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовуються лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

3.1.7 Визнання доходів та витрат

Дохід у фінансовій звітності визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективною ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу. Визнання витрат у фінансовій звітності здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Суми, розподілені на додаткові пайові внески, у фінансовій звітності відображаються у складі фінансових витрат. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Доходи і витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі

принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

3.1.8 Витрати на персонал та відповідні нарахування

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитній спілці формується резерв на відпустки відповідно до законодавства. У кредитної спілки відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

3.1.9 виправлення сум попередніх періодів

У поданій фінансовій звітності немає виправлення сум попередніх періодів.

3.1.10 Нові положення фінансової звітності та дострокове застосування

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Кредитною спілкою у річних періодах, які починаються з 1 січня 2015 року або після цієї дати. Кредитна спілка не застосовувала ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

- ✓ МСФЗ 9 «Фінансові інструменти: класифікація та оцінка» (змінений у липні 2014 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати). Нижче описані основні особливості нового стандарту, які стосуються діяльності кредитної спілки:
 - Фінансові активи вимагається відносити до трьох категорій оцінки: фінансові активи, які у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід, та фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.
 - Класифікація боргових інструментів залежить від бізнес-моделі організації, що використовується для управління фінансовими активами, і результатів аналізу того факту, чи договірні грошові потоки є виключно виплатами основної суми боргу та процентів. Якщо борговий інструмент утримується для отримання грошових потоків, він може обліковуватись за амортизованою вартістю, якщо він також відповідає критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів. Боргові інструменти, які відповідають критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів і утримуються в портфелі, коли підприємство одночасно отримує потоки грошових коштів від активів і продає активи, можуть відноситись у категорію за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід. Фінансові активи, що мають грошові потоки, які не є виключно виплатами основної суми боргу та процентів, слід оцінювати за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат (наприклад, похідні фінансові інструменти). Вбудовані похідні активи не відокремлюються від фінансових активів, а враховуються при оцінці відповідності критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів.
 - Більшість вимог МСБО 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань були перенесені до МСФЗ 9 без змін. Основна відмінність полягає у тому, що організація буде зобов'язана показувати у складі інших сукупних доходів вплив змін у власному кредитному ризику фінансових зобов'язань, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.
 - МСФЗ 9 вводить нову модель для визнання збитків від знецінення – модель очікуваних кредитних збитків. В основі цієї моделі лежить триетапний підхід, в межах якого аналізується зміна кредитної якості фінансових активів після їх початкового визнання. На практиці нові правила означають, що організації будуть зобов'язані негайно обліковувати збиток у сумі очікуваного кредитного збитку за 12 місяців при початковому визнанні фінансових активів, які не мають кредитного знецінення (чи для дебіторської заборгованості за основною діяльністю – у сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк дії такої заборгованості). У разі суттєвого зростання кредитного ризику знецінення оцінюється із використанням очікуваного кредитного збитку за весь строк дії фінансового активу, а не очікуваного кредитного збитку за 12 місяців. Ця модель передбачає операційні спрощення дебіторської заборгованості за орендою та основною діяльністю.
- ✓ Роз'яснення методів нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів – Зміни МСБО 16 та МСБО 38 (випущені 12 травня 2014 року; застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати). Цими змінами МСБО роз'яснив, що використання основаних на доходах методів розрахунку амортизації активу є недоречним, оскільки доходи, отримані у результаті діяльності, яка передбачає використання активу, переважно відображають інші фактори, а не отримання економічних вигод від цього активу. На думку Правління кредитної спілки, ці зміни не матимуть суттєвого впливу на його окрему фінансову звітність.

- ✓ Щорічні удосконалення МСФЗ 2014 року (випущені у вересні 2014 року; застосовуються до річних періодів, починаючи з 1 січня 2016 року або після цієї дати). Зміни стосуються чотирьох стандартів. Зміни МСФЗ 5 роз'яснюють, що зміна способу вибуття (реклаسیфікація з активів, що утримуються для продажу, в активи, що утримуються для розподілу, або навпаки) не є зміною плану продажу або розподілу та не потребує відображення в обліку в якості зміни цього плану. Зміни МСФЗ 7 містять додаткові методичні рекомендації, які допомагають керівництву визначити, чи умови угоди про обслуговування переданого фінансового активу являють собою триваючу участь для цілей розкриття інформації згідно з МСФЗ 7. Зміна цього стандарту також роз'яснює, що вимоги до розкриття інформації про взаємозалік згідно з МСФЗ 7 стосовно проміжної фінансової звітності відсутні, крім випадків, коли цього вимагає МСБО 34. Зміна МСБО 19 роз'яснює, що при обліку зобов'язань з пенсійного забезпечення рішення щодо ставки дисконтування, наявності розвинутого ринку («глибокого ринку») високоякісних корпоративних облігацій або про те, які державні облігації використовувати в якості орієнтира, повинні ґрунтуватись на тій валюті, в якій деноміновані зобов'язання, а не на валюті країни, в якій вони виникли. МСБО 34 вводить вимогу, згідно з якою проміжна фінансова звітність повинна містити перехресне посилання на місцезнаходження «інформації в інших формах проміжної фінансової звітності».

Примітка 3.2 Основні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.

3.2.1 Капітал кредитної спілки. Класифікація та оцінка.

Відповідно до вимог Основного закону та вимог регулятора, кредитна спілка відносить до капіталу пайовий, резервний, додатковий капітал, а також залишок нерозподіленого доходу. Однак, на вимогу МСБО 32, в цій фінансовій звітності пайовий та додатковий капітал кредитної спілки, який може бути повернений за заявою члена кредитної спілки, відображено у складі поточних фінансових зобов'язань. Додатково на вимогу регулятора кредитна спілка оцінює та контролює розмір регулятивного капіталу, який складається із суми фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та суми капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу (за наявності), обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу, за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшеної на суму непокритого збитку (за наявності). Кредитна спілка на регулярній основі контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності, передбачені вимогами Розпорядження №7. На вимогу НПсБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" наводиться інформація про призначення та умови використання кожного елемента власного капіталу (крім зареєстрованого капіталу).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

— **Резервний капітал** призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

— **Додатковий капітал** кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

— **Нерозподілений дохід**, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, розподіляється за рішенням загальних зборів, у тому числі між членами кредитної спілки, пропорційно розміру їх пайових внесків у вигляді відсотків (процентів). При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів. Сума доходу, яка розподіляється на додаткові пайові членські внески, визначається з дотриманням умови, що доходність додаткових пайових членських внесків не може перевищувати більш ніж у два рази середньозважену процентну ставку доходності внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитних рахунках за їх наявності. Решта доходу, що залишилася після формування капіталу й резервів та розподілу на додаткові пайові членські внески, розподіляється на обов'язкові пайові членські внески. Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7. Розрахунок основних нормативів достатності капіталу та платоспроможності наведено в окремій таблиці Примітки 8.

Також на вимогу п. 10 Розділу II НПсБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" до цієї фінансової звітності додається звіт про власний капітал за 2014 рік.

3.2.2 Умовні зобов'язання

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

3.2.3 Умовні активи

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

3.2.4 Пов'язані сторони

У визначенні кола пов'язаних сторін кредитна спілка регулюється ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». У фінансовій звітності на вимогу МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію про зв'язані сторони окремо по членах правління та спостережної ради; внутрішньому аудиту та членах сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора. По пов'язаних сторонах розкривається така інформація: виплати працівникам; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотніх внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у Примітці 9.

3.2.5 Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСБО 10 під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 12.

3.2.6 Додаткові класифікації та оцінки, що стосуються кредитного портфеля.

Відповідно до вимог регулятора та Положення про фінансові послуги, кредитна спілка класифікує кредитний портфель за цільовим призначенням, за строками надання та виділяє та контролює кредити, які відносяться до кредитів з великим ризиком. Інформація щодо класифікації кредитного портфеля за цільовим призначенням у розрізі наданих кредитів, залишків по кредитах, пролонгованих кредитах та прострочених кредитах 2-4 рівня прострочення викладена у рядках 011-0153, графах 3-11 додатку 6 до Звітних даних «Звітні дані про кредитну діяльність кредитної спілки», що входять до складу річної звітності кредитної спілки, яку кредитна спілка подає до Нацкомфінпослуг. Інформація щодо кредитів з великим ризиком відображена в графах 14-15 додатку 6 до Звітних даних «Звітні дані про кредитну діяльність кредитної спілки», що входять до складу річної звітності кредитної спілки, яку кредитна спілка подає до Нацкомфінпослуг.

3.2.7 Управління ризиками.

Відповідно до Політики з управління ризиками, що затверджена спостережною радою кредитної спілки, кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом неотриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Основним органом управління ризиком ліквідності є правління кредитної спілки, до повноважень якого входить прийняття управлінських рішень з управління ліквідністю, розробка пропозицій щодо залучення коштів тощо.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань за строками погашення наведено в Таблиці 1 Примітки 10.

Ринковий ризик

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур;
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Дані методи взаємозалежні, часто впливають один з одного та доповнюють один одного, тому для найбільш ефективних результатів кредитна спілка практикує їх комплексне застосування.

Для оцінки та аналізу фактичного рівня кредитного ризику використовуються обов'язкові вимоги до виміру кредитного ризику, встановлені відповідними Розпорядженнями регулятора, зокрема, Розпорядження №7.

Кредитна спілка здійснює контроль за виконанням вимог Нацкомфінпослуг до кредитних спілок, визначених Розпорядженням №7, поопераційно, щоденно та щомісячно.

У процесі управління кредитним ризиком беруть участь наступні структурні підрозділи кредитної спілки:

- управління кредитної спілки,
- кредитний комітет.

Загальне управління кредитним ризиком покладене на кредитний комітет кредитної спілки.

До основних функцій кредитного комітету належить аналіз структури кредитного портфеля та необхідного розміру резерву покриття втрат від неповернених позичок, прийняття рішень щодо заходів із повернення простроченої та безнадійної заборгованості.

Поточне управління кредитним ризиком здійснюється правлінням кредитної спілки.

Основними завданнями поточного управління є забезпечення кредитної діяльності, економічно доцільне і оптимальне розміщення наявних ресурсів, контроль за кредитною діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, оцінка кредитного ризику та розрахунок резерву покриття втрат від неповернених позичок. Правління визначає вартість заставного майна, бере участь у здійсненні перевірок за станом заставленого майна, організує продаж заставленого майна.

Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів наведено у таблиці 2 Примітки 10.